

Najstarejši slovenski
dnevnik v Ohio
Oglasi v tem listu so
uspešni

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

NEODVISEN DNEVNIK ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

The Oldest Slovene
Daily in Ohio
Best Advertising
Medium

VOLUME XXIV.—LETO XXIV.

CLEVELAND, OHIO, THURSDAY, (CETRTEK) MAY 22, 1941.

STEVILKA (NUMBER) 120

Kratke vesti

iz življenja in sveta

NESREČA

TEXASU
Brownwood, Tex. — Tekom
navigacije je zadel avtomobil
v katerem so se vozili dva
katoliška duhovnika in neki
mladenček, katerega avtomobil
je izpod neba padel na tla. Dva
duhovnika in mladenček so
preživeli, avtomobil pa je
prejeto žival na zadnji sedež.
Dva duhovnika in mladenček
so lažje ranjeni.

NACIJSKIH LETAL

ENEM TEDNU
London. — Pretekli teden je
v letalstvu v Evropi in na
vzhodu najmanj 134
nacističnih letal, kakor naznanja
letalstvo angleške zračne sile.

NA KAZEN ZA

POSREDOVANJE
Berlin. — Včeraj je nemško
letalstvo napadla in sicer pri
vstopu v vojno, da je bil na
območju in usmrčen neki
pilot, ki je poslušal radio-od-
poslušanje iz inozemstva ter o tem,
ki je šel, potem drugim pri-
ročno. Obsojen in usmrčen
je bil 49 let stari Johann Wild,
ki je obsodilo na smrt so-
vojača v Tuernbergu.

POSREDOVANJE

POSREDOVANJE
Berlino. — Neko kmetico iz
Italije v Kalabriji je na po-
stojni domov preseljen nali-
v, ki katerega so potoki tako
mali, da ni mogla ne naprej
nazaj. Splezala je na neko
drvo, da bi tam prebila noč.
Nadno je zaslišala pod seboj
šepetanje tropa lačnih volkov.
Ker se jo začelo po vseh
stranih oblegati, neprestano so
v višino. Ženska je sple-
zala na najvišji vrh in jih je
pala premotiti s kosi obleke,
ki je metala mednje. Toda
volki so zdržali do jutra. Te-
ko je prišel k sreči mimo nek
čaka, ki je kmetico rešil.

KAZ FRANCOZOM

NA MARTINIQUE
NEW YORK, 21. maja. —
Nemški radio poroča, da je
vlada v Vichyju ukazala o-
stati na otoku Martinique,
da vsako ceno branijo otok
in dala gleda zlataga zakla-
da Francoske banke, ki se na-
ta na tem otoku, tamošnjim
sistem sledijo alternativno:
Spravite zlati zaklad na no-
vo varnejše mesto.
Če to ni mogoče, pa ga
preostali.

Mrt v Bridgeport, Ohio

Včeraj popoldne je v Bridge-
portu, Ohio preminila Marija
Jennie Nahtigal in sina Jo-
hanna Perko, v Bridgeportu pa
mrtvo najdena soproga in tri hčere
tri sinove. Naj v miru poč-
ne preostali pa naše sožalje!

Na operaciji

V Huron Rd. bolnišnici se je
včeraj popoldne podvrnil ope-
raciji Mr. Joseph Plemel, sta-
ročnik na 1307 E. 167 St. Prija-
ni ga lahko obiščejo v sobi št.
7, do 9. ure popoldne in
7, do 9. ure zvečer.

Doma

Na Mt. Sinai bolnišnici se je
včeraj popoldne podvrnil ope-
raciji Mr. Joseph Plemel, sta-
ročnik na 1307 E. 167 St. Prija-
ni ga lahko obiščejo v sobi št.
7, do 9. ure popoldne in
7, do 9. ure zvečer.

Prevzela gostilno

Gostilniške prostore na 6933
E. 1267 E. 170 St.
Gostilniške prostore na 6933
E. 1267 E. 170 St.

Delavski položaj dežele še vedno zelo razburkan

Zatvoritev nekaterih gasolinskih postaj. — Stavka v Ra-
venni, kjer zahtevajo delavci 25-centno zvišanje
mezde na uro. — Glasovanje delavstva pri
Fordovi družbi.

Člani Gasoline Station Ope-
rators and Helpers unije, zapo-
sleni na gasolinskih postajah, ki
jih obratujejo B. F. Goodrich
Co., Goodyear Tire and Rubber
Co., in Firestone Tire and Rub-
ber Co., so odglasovali za stav-
ko, ko so videli, da se ne more-
jo unijski in družinski uradniki
sporazumeti za sklenitev nove-
ga kontrakta. Unijski voditelji
pravijo, da sedem gasolinskih
postaj, ki so v tem prizadele, da-
nes ne bo obratovalo.

Glede ostalih kompanij pa ni
še nič gotovega, ker se še vedno
vrše pogajanja in posvetovanja
med zastopniki unij in deloda-
lancev.

Delavski izpor v Ravenni
RAVENNA, O., 21. maja. —
Pet tisoč delavcev, zaposlenih
pri konstrukciji ogromnih na-
prav v Ravenni, ki so danes pre-
nehali z delom, ko so zahtevali
25-centno povišanje mezde na
uro, se bo najbrže jutri zjutraj
zopet vrnilo na delo.

Danes popoldne je bil dosežen
sporazum, da se vrnejo delavci
nazaj na delo, dočim se upa, da
se bo tekom desetih dni dose-
go stalen sporazum.

Unija ni avtorizirala stavek
Unija je sporočila vojnemu
departamentu v Washingtonu, da
se ne bo zavzela za one delavce,
svoje člane, ki bi se jutri ne vr-
nili na delo. Vojni departament
izjavlja, da unije niso avtorizi-
rale te stavek, ki so jo povzroči-
li razni agitatorji med delav-
stvom.

Kenneth Statler, business a-
gent unije, je izjavil, da je izda-
la internacionalna unija stroge
ukaze in odredbe proti stav-
kam v tovarnah, kjer se produ-
cirajo za narodno obrambo, in je
označil današnji brezdelni dan,
kot "dan počitka".

**Glasovanje Fordovega delav-
stva**
DETROIT, 21. maja. — Glas-
sive delavstva Ford Motor Co.,
ki je glasovalo glede kolektivne-
ga pogajanja, se bo jutri pre-
šlo. Za rezultat tega glasova-
nja, ki krije 80,000 delavcev, se
bo izvedelo jutri večer (to je no-
čoj, ker je poročilo datirano z

Dalmacija je postala italijanska provinca, tako zvana "peta obala"

Zaradi ogromne večine hrvatskega prebivalstva je Italija
ni direktno inkorporirala v svoje državno telo. —
Italijanski listi odkrito priznavajo, zakaj je bila
ustanovljena hrvatska kraljevina.

RIM, 21. maja. — Včeraj je
postala Dalmacija s kraljevskim
dekreto "peta obala" Italije,
ko je bila proglašena nova dal-
matinska gubernija, sestavljena iz
treh provinc: zadrške, spiske in
kotorske.

Kakor v slučaju Libije, kate-
ro Italijani radi nazivajo oziro-
ma so jo nazivali "četrti obala,"
je bil za Dalmacijo imenovan
governor, in sicer v osebi Giu-
seppe Bastianinija, bivšega ita-
lijskega poslanika v Londonu.
Reška provinca ni bila inkor-
porirana v to novo državno te-
lo, temveč je ostala sama zase
z dokaj velikim obkrožujočim jo-
teritorijem. Meja reške provin-
ce bo odločena pozneje s posebnim
dekreto, s katerim se bo
tudi določilo oblast guvernierjev
in prefektov.
Guvernér Dalmacije bo imel

Izjava LaGuardie glede civilne ob- rambe dežele

Načelnik urada za civilno
obrambo je izjavil, da nas
dogodki v Evropi uče, da
ne smemo ostati nepri-
pravljeni.

NEW YORK, 21. maja. —
Newyorški župan F. H. LaGuardia, katerega je včeraj predsed-
nik Roosevelt imenoval za na-
čelnika Urada za civilno obrambo,
je nocoj izjavil, da "je 90
odstotkov verjetno, da se ne bo
priprav, ki se jih bo zdaj nare-
dilo za domačo obrambo, nikoli
vporabilo."

Niti on niti predsednik Roo-
sevelt nimata nobenega namena,
plašiti in vznemirjati ljudstva,
je rekel LaGuardia, toda:

"V luči dogodkov, ki se dogaja-
jo v Evropi in o katerih čita-
mo dan za dnem, o pobijanju
in destrukciji, o trpljenju in
pomanjkanju, kateremu je iz-
postavljeno civilno prebival-
stvo, mora vsaka vlada, ki je in-
teresirana za blagor svojega
ljudstva, prevzeti nase odgovor-
nost ter se pripraviti, da se od-
vrne od naroda ta nesreča. To
je vse, kar hočemo storiti."

Predstavniki slo- venskega naroda v jugoslov. vladi

Poleg Kreka in drugih je v
jugoslovanski vladi tudi
dr. Kuhar, glavni urednik
"Slovenca."

WASHINGTON, D. C. — Do-
pisništvo centralnega tiskovne-
ga urada pri jugoslovanskem
poslaništvu v Washingtonu ob-
javlja seznam imen predstavi-
kov slovenskega naroda v legal-
ni vladi Jugoslavije, ki je nekje
na Bližnjem Iztoku.

Kot član vlade v lastnosti ak-
tivnega ministra je v vladi dr.
Mihala Dušana Simovića dr. Mi-
hala Krek, eden od najzaupnejših
sodelavcev pokojnega dr. An-
tona Korošca, kateri je sledil
pokojnemu dr. Kulovec.

Zaeno z dr. M. Krekom so
na Bližnjem Iztoku tudi drugi
slovenski prvaki. Med njimi je
tudi bivši minister Franc Snoj,
potem glavni urednik ljubljans-
kega "Slovenca" in eden naj-
boljših uvodnikov kar je zunanjo
politiko v jugoslovanskem tisku
dr. Kuhar. Z omenjenimi slo-
venskimi voditelji je tudi znani
slovenski javni delavec Franc
Gabrovšek.

O tekmi Progresivnih Slovenk

Poroča se, da so bile v balin-
carski tekmi zadnje nedelje
zmanogvalke po sledečem redu:
Članice krožka št. 1 so bile na
prvem mestu, od št. 3 na dru-
gem mestu in od št. 2 na tretjem
mestu. Krožek št. 1 se tudi za-
hvaljuje Mrs. Candon in Mrs.
Lustrik, ki sti vsaka po \$1.00
darovali v društveno blagajno.

Formalna otvoritev

Rojaka Suštaršič in Hribar
bosta v soboto, 24. maja formal-
no otvorila gostilno pod ime-
nom Hecker Tavern, 1194 E. 71
St.

V bolnišnici

V East End bolnišnici na Ed-
dy Rd. je bil odpeljan John Ore-
hovec, ml., iz 690 E. 157 St. Že-
limo, da bi se mu zdravje čim-
prej povrnilo!

Stalin poziva meščane Moskve na obrambne vaje

V soboto in nedeljo bo na-
stopilo pri vežbah za od-
bitje napada padalcev,
7,000 meščanov Moskve.

MOSKVA, 21. maja. — Da-
nes se je tukaj pozvalo 7,000
meščanov, ki morajo biti pri-
pravljeni v soboto in nedeljo za
vežbe, s katerimi se bo odbilo
napad padalcev na mesto. Or-
gan Lige mladih komunistov
pravi, da je danes takšen polo-
žaj, da se "moramo od dne do
dne pripravljati na vojno."

Časopis "Komsomolska Prav-
da" pa pravi, da je Stalinova po-
litika — politika pripravljenosti,
in dasi ostaja Rusija nev-
tralna, pa obsoja vsak duh pa-
cifizma. "Sedanja vojna nas u-
či," pravi časopis, "da v vojaš-
kem oziru ne smemo biti šib-
kejši od svojih tekmecev. So-
vjetska armada mora postati
najmočnejša armada sveta."

"Komsomolska Pravda" izjavlja,
da je treba brezobzirno nastopi-
ti "proti iluzijam pacifistov
med nami. Nekateri naši agita-
torji, mesto da bi mobilizirali
ljudsko pripravljenost bojevit-
ga značaja, mesto da bi inSPI-
rali potrebo žrtv in restrikcij,
pa samo strašijo ljudstvo s sli-
kanjem vojnih grozot ter apeli-
rajo na pacifični sentiment
ljudstva." (Ko pa ameriška vlada
priporoča obrambo in vojno
pripravljenost in ko nastopa
proti izolacionističnim pacifistom,
pa pravijo ameriški komunisti,
da ščuva na "imperialistično"
vojno ...).

Grob v Kansasu

Mrs. Angela Barkovič, 20270
Tracy Ave., nam sporoča, da je
bila obveščena o smrti tu v Cle-
velandu poznane Peregrina
Burgarja, ki je živel v Girardu,
Kansas. Pokojni je umrl v po-
nedeljek popoldne po dolgi bo-
lezni. Star je bil okrog 54 let.
Civilen pogreb se vrši danes po-
poldne. Pokojnega se bodo spo-
minjali zlasti delegatje zadnje
konvencije SNPP, ki se je pred
štirimi leti vršila v Clevelandu,
na kateri je on zastopal svoje
društvo. Doma je bil iz vasi
Kranjebtr, fara Krašnja. Nje-
gova soproga je sestrčina Mrs.
Barkovičeve in je komaj mesec
dni tega, odkar sta Mr. in Mrs.
Barkovič obiskala Burgarjeve
v Kansasu. Za pokojnim žaluje
soproga Barbara, rojena Masel,
tri sinovi, ki so oženjeni in se-
demletna hčerka Rosemary. Na-
še sožalje!

Dobili nagrade

Pri razstavi, S. Z. Z. zadnje
nedelje v Slovenskem domu, na
Holmes Ave., sta bila oddana
dva dobika, katere je podarila
tvrdka Norwood Appliance and
Furniture. Prvi dobitnik, radio,
je dobila Miss Frieda Slopek,
18504 Arrowhead Ave.; druge-
ga svetilko pa Mrs. A. Paul,
20250 Tracy Ave.

Zgubil očala

Rojak Joe Schaffer, iz 1073 E.
77 St., je včeraj popoldne izgub-
il zabo, v katerem je imel svo-
ja očala, in sicer med E. 76 St.,
St. Clair Ave. in njegovega do-
ma. Kdor jih je našel, je proš, da
mu jih proti nagradi vrne!

Na domu

Mrs. Mary Požar se je vrnila
iz bolnišnice na svoj dom, 21871
Nicholas Ave., kjer jo prijate-
ljice sedaj lahko obiščejo.

FANTASTIČEN ZRAČNI NAPAD NA STARODAVNO KRETO

Angleži naznanjajo, da se Nemcem ni po-
srečilo, zasidrati se na Kreti, kjer
padajo izpod neba fantastični
bojevniki.

IZJALOVITEV POIZKUSA POMORSKE INVAZIJE

LONDON, 22. maja. — "Daily
Express" poroča, da so pri-
čele angleške bojne ladje pri o-
toku Kreti akcijo proti nacijs-
kim parnikom, ki si prizadeva-
jo izkrcati tanke in druge po-
trebščine za svoje padalce, ki so
odskočili na otoku iz transport-
nih letal. Poročilo s Kreta nazna-
nja: "Naše čete se bjejo vzor-
no."

LONDON, 22. maja. — Tiso-
čem nemškim padalcem, ki so
odskočili iz transportnih in ja-
dralnih letal na otok, se ni po-
srečilo zavzeti nobene važne to-
čke otoka v krvavih bitkah, ki se
vrše med njimi in angleškimi
ter grškimi brambovci.

Izjalovitev pomorske invazije
Nemške čete so si prizadevale
priti na otok tudi s pomočjo na-
gih motornih vozil, toda so bi-
le povsod odbite. Poročilo iz
Kaira naznanja, da je bilo te-
kom prvega dne v bitki ubitih in
ujetih tisoče nacistov.

Mnogo nemških jadrlnih le-
tal se je tekom pristajanja raz-
bilo. To je bila ena najfantastič-
nejših bitk v zgodovini, ko je
vojaštvo padalo izpod neba na
to starodavno zemljo.

Angleška admiraliteta ničesar
ne omenja o nemškem poročilu,
ki naznanja, da so nemški bomb-
niki napadli in bombardirali pet
angleških križark, eno bojno
ladjo in enega rušilca. Informi-
rani angleški krogi pravijo samo
to, da je to nemško poročilo
navadna ukana, s katero bi
Nemci radi dognali natančne
točke, kjer se nahaja angleško
bojno brodogradnjo.

Anglija pozorno zasleduje boj
Vsa Anglija zasleduje z naj-
večjo pozornostjo borbo za Kre-
to, ker Angleži menijo, da je to
nekakšna generalna skušnja na-
cistov za napad na Anglijo.

Angleži in Grki na Kreti so
temeljito pripravili svojo obram-
bo, ker jim je bilo znano, da bo-
do podžveli nacisti napad na
Kreto. Grški ribiči so namreč

LEPA MUZIKALNA PRIREDITEV V EUCLIDU

V petek, 23. maja, zvečer ob
osmih, bo dal Cleveland WPA
Music Project v Slovenskem
društvenem domu na Recher
Ave., krasen program, v kate-
rem bo zavzemalo častno mesto
tudi glasbeno delo slovenskega
skladatelja Antona Foersterja.
Ga. Ivana Cahill-Perdanova,
šek svoje kariere je dosegla v
Jugoslaviji, ko je nastopila pred
sedaj že pokojnim kraljem A-
leksandrom in kraljico Marijo.

Orkestralni del programa, ki
bo vseboval izbrana muzikalna
dela, bo dirigiral Mr. Arpad Ku-
rinsky. — Občinstvo je vabljen
na to lepo muzikalno priredbo.

ANGLIJA APELIRA NA AMERIKO ZA POMOČ

LONDON, 21. maja. — Da-
nes se je pojavil tukaj prvi jav-
ni apel, da bi stopile Zedinjene
države v vojno, in sicer je ta
apel objavil časopis New Chro-
nicles. V uredniškem članku, ki
je bil objavljen pod naslovom:
"Apeliramo na Ameriko", se ča-
sopis zahvaljuje Zedinjenim
državam za pomoč, ki so jo dale
doslej Angliji, nakar pravi:

Nacisti se poslužuje- jo turških železnic

Nemške vojne potrebščine
za Sirijo in Irak se preva-
žajo po turških železnicah
preko turškega ozemlja.

VICHY, Francija, 21. maja.
Nemške vojaške potrebščine že
grdo po turških železnicah pre-
ko Turčije v Irak, kar je posled-
nica nemškega pritiskanja na
Turčijo. Poročila iz Istanbula na-
znanjajo, da je bil potniški pro-
met v Sirijo in Irak ukinjen,
ne omenjajo pa ničesar o tovor-
nem prometu.

Diplomatski krogi pravijo, da
je situacija sledeča:

Mali nemški vojaški odredi v
Iraku so se naglo zasidrati ob
železniški progi ter zagrozili, da
bodo železniško zvezo s Turčijo
prerazali, ako Turčija ne do-
voli transportacije nemških po-
trebščin po tej železnici. Ker je
zveza s Perzijskim zalivom živ-
ljensko važnega pomena za tur-
ški uvoz, odkar je Sredozemlje
vojna zona, so se morali Turki
ukloniti nemški zahtevi.

Brezplačen pouk

Vsi oni rojaki in rojakinje, ki
si želijo preskrbeti državljanski
papir ali ki se želijo privaditi
angleščini, imajo priložnost dobiti
potreben pouk brezplačno. Uči-
telj Eugene Zsinka ima že 18 let
prakse v takem učenju in se v
Slov. Nar. Domu, v sobi št. 2, na-
haja vsak torek popoldne od 1.
do 4. ure. Vabljeni ste vsi, ki se
zanimate za pouk, da se prikla-
site.

UREDNIŠKA STRAN "ENAKOPRAVNOSTI"

» ENAKOPRAVNOST «

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING AND PUBLISHING CO.
6231 ST. CLAIR AVENUE — HENDERSON 5311-12
Issued Every Day Except Sundays and Holidays

Pu raznašalca v Clevelandu, za celo leto	\$5.50
za 6 mesecev	\$3.00; za 3 mesece
Po pošti v Clevelandu, v Kanadi in Mexici, za celo leto	\$6.00
za 6 mesecev	\$3.25; za 3 mesece
Za Združene države, za celo leto	\$4.50
za 6 mesecev	\$2.50; za 3 mesece
Za Evropo, Južne Amerike in druge inozemske države:	
za celo leto	\$8.00; za 6 mesecev
	\$4.00

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3rd, 1879.

104

DRAGINJA IN DELAVSTVO

Ob vsakem draginjskem valu je tepeno delavstvo. To prihaja odtod, ker hoče kapital tudi v krizi svoj riziko zmanjšati s tem, da tudi še po krizi pritiska na mezde, kolikor more.

Roosevelt je v zadnji poslanici rekel, da je blagostanje (socialno) odvisno od narodnega dohodka. To pomeni v današnji družbi od prejemkov gospodarstva ali kapitala in delovnih slojev. — Produkcija, pridelovanje in poleg tega dobri zaslužki, ki konzumirajo izdelane in pridelane produkte, velik promet, more šele omogočiti boljše socialne razmere. Ni pa pričakovati tega rezultata, če se ne prepreči oderuštvo in oderuška špekulacija z blagom in v produkciji.

Tako načelo velja v izrazito kapitalistični Ameriki, katere predsednik je že ponovno poudaril, da je od teh momentov in popolne socialne preskrbe odvisen čim boljši socialni položaj vseh državljanov.

Ne trdimo, da je ameriški kapital enakega mnenja. Tudi ameriški kapital je brutalen z delavstvom kakor drugod ter najrajši pozablja na splošne interese in misli le nase. Ne čudimo se temu, ker poznamo zakone in logiko kapitalističnega gospodarstva.

Odredbe proti draginji so počasne, ker je val prišel nenadoma in v splošnem tudi brez pravih vidnih vzrokov. Draginja se razteza na vse blago, čeprav ni splošnega pomanjkanja.

Delavstvo ima v ta namen le svoje strokovne organizacije. Strokovne organizacije so orodje, ki imajo nalogo, voditi borbo za izboljšanje socialnega položaja. — Velika je zmeta, če kdo misli, da bo samo z nerganjem in zabavljanjem dosegel politični vpliv na razvoj dogodkov. Delavstvo mora marveč aktivno poseči v politiko in s svojim zdravim načrtnim delovanjem doseči odgovarjajoči vpliv. Kroj družbe se prireza v politiki, v politiki se odloča tudi o delavski usodi.

Strokovne organizacije so nepolitične in se morajo gibati po veljavni za konodaji v svojih mejah, čeprav nihče ne ve, kje je meja med politiko in nepolitiko. Navadno je tako, če komu ni kaj všeč, je politično, če mu je všeč, pa ni.

V nepolitičnih strokovnih organizacijah se lahko udeležuje vse pametno in trezno delavstvo, ki priznava socialni boj za obstanek. Pravimo, da je to dolžnost delavstva. Delavec, ki ni član, je malomaren in hoče imeti dobiček od organizacije, ki ga izvojujejo organizirani delavci. Dolžnost vsakega delavca je, da pripada svoji organizaciji, da ga tovariši ne bodo smatrali za škodljivca in parazita. — Pripomnimo pa še, da mora vsak delavec tudi iskreno podpirati delovanje organizacije, ki ima edina pravico, da zastopa delavske interese na pristojnih mestih po svojem temeljitim presojanju položaja. Ta mora dobro poznati razmere in o njih obvestiti zaupnike in članstvo. Od discipline v organizaciji in zaupanja do nje, v njej in zunaj nje, je odvisen vsak uspeh. — Razkrajjanje, naj pride od koderkoli, od nezadovoljnih ali agentov provokaterjev, pa slabi delavske akcije v veselje nasprotnikov.

Draginjski val, ki nas je zajel, zahteva strnitev delavstva v strokovnih organizacijah smoteno in disciplinirano sodelovanje vseh onih, ki spoštujejo in priznavajo disciplino v svojih strokovnih organizacijah. Strokovne organizacije so organizirana zaščita delavskih interesov.

NIZOZEMSKA INDIJA

Zadnje čase se pojavlja v časopisju pogosto označba Nizozemske ali Holandske Indije, po kateri so prišli Japonci pohlepno skiliti in o kateri upajo, da jim bo v zdani vojni, če se Amerika zaplete v boj na Atlantiku, padla kot zrel sadež v naročje.

Kaj pa je Nizozemska Indija?

Imeni Java in Sumatra — najlepša otoka Nizozemske Indije — sta pač vsakemu znani. S tema imenoma so zvezani gotovi pojmi: palme in lepe žene, pravljica bogastva in svojske pesmi. Toda za trgovca in vojaka ni najvažnejša romantika, ampak zaenkrat številke: 60 milijonov ljudi mešane malajsko-indokinske rase prebiva na petih velikih in ducatih malih otokih. To otočje so v 17. stoletju odkrili Evropeci kot važno zakladnico dišav, v

18. stoletju so ga pa Nizozemci spravili pod svojo oblast in mala Nizozemska se ima za svoj napredek in bogastvo zahvaliti temu otočju. Danes je v tem otočnem kraljestvu naložen kapital 2 milijardi nizozemskih goldinarjev in v posesti tega kapitala so Nizozemci, Angleži, Francozi ter Japonci. Dišave, sladkor, tobak, kositer so bili že od nekdaj bogastvo tega otočja; v 20. stoletju sta se pa temu pridružila še kavčuk in petrolej, dve izredno važni surovini za modernega človeštva. Nizozemska Indija je danes poleg Britanske Indije in Brazilije najvažnejši producent kavčuka na svetu. S produkcijo 8 milijonov ton petroleja in še neizčrpanimi viri je Nizozemska Indija izredno važna zakladnica petroleja, saj je tu doma Royal-Dutch-Schell-trust.

UREDNIKOVA POŠTA

Otvoritev farne SNPJ

Cenjene brate in sestre, prijatelje in prijateljice vljudo vam, da se prav gotovo vdelež sezonske otvoritve izletniških prostorov clevelandskih društev S. N. P. J. Otvoritev se vrši v nedeljo. Za ples bo igral vsem priljubljeni Jankovičev orkester. Gotovo, da vas bomo z vsem postregli.

V Clevelandu je mnogo tisoč članov SNPJ in če boste vsi sodelovali z odborom farne, potem se bo dalo še marsikaj narediti. Slovenci smo zgradili že mnogo lepih gospodarskih in kulturnih ustanov v Clevelandu in ni dvoma, da je v nas še dovolj moči in idealizma, da postavimo tudi te idilične pikniške prostore na trdno podlago.

Ob tej priliki vam tudi naše brate in sestre iz drugih naselbin, da nas obiščejo. Le pridite med nas, mi vam bomo pa ob kakšni drugi priliki prvnili obisk.

Razumljivo, da vam bomo preskrbeli tudi ugodno transportacijo. Prvi bus bo odpeljal izpred Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave. ob 12:30, nato se ustavi pred Slovenskim delavskim domom na Waterloo Rd. in pred Slovenskim domom na Holmes Ave. Drugi bus pa odpelje izpred Narodnega doma ob 2:30 in se ravno tako ustavi pred Delavskim domom in Slovenskim domom.

Za naše delavce pa odpelje truck ob 9. uri zjutraj izpred Narodnega doma na St. Clair Ave. in nato pobere tudi delavce pred Del. domom in Slov. domom. Kaj pa tisti "listki"? Ali jih kaj pridno prodajate? Potrudite se. Vzemite si za vzgled one, ki so jih že veliko prodali.

Vabim vas, da se kdaj tudi med tednom oglasite na farmi. Mrs. Gorjanc, naša nova oskrbnica, vam bo prav dobro postregla.

Torej, bratje in sestre, prijateljice in prijatelji, kličem vam na gotovo svidenje v nedeljo na izletniški farmi SNPJ.

John Sore,

podpredsednik.

Kazanje filma Slovenije v Clevelandu

V petek večer dne 23. maja točno ob 8. uri se nudi rojakom v Clevelandu lepa prilika, videti še enkrat, morebiti zadnjikrat, združeno Jugoslavijo.

Ta film je dala delati, v stari domovini Slovenska Svobodno miselnja podpora Zveza, posnel pa ga je akademski slikar poznan tudi v Ameriki, g. Božidar Jakac.

Slučajno so bile vzete v letu 1933 in 1940, in predstavljajo leto, jesen in zimo, tako da bomo lahko videli našo lepo rojstno domovino v treh sezonah v letu.

Snomin nas bo obujal na naša otroška leta, fantovska ali dekleška in marsikomu se bo obudila slika svojih mladih let. O ceni tega filma, kazajočega se

sedaj po naših naselbinah v tej naši novi domovini, je v resnici pohvalna iz vseh krajev, kjer so videli te slike. Film je v naravnih barvah (technicolor), tako, da se pokaže domovino v isti barvi kot je in kazen bo potom prvovrstnega aparata ter spremljevan preko zvočnika s slovenskimi pesmimi in godbo.

Film Slovenije traja nad dve uri, in bo nadvse zanimiv. Popelje nas v razne kraje Slovenije in nam pokaže krasote in zanimivosti naše stare domovine v mestih, vaseh, na polju in v planinah. Od tu naprej podajam opis filma iz Napredka z dne 30. aprila t. l., katerega je sestavil glavni blagajnik M. G. Kuhel.

Narodni festival v Mariboru prikazuje razvoj raznih starodavnih šeg, navad in običajev v plesih in kostumih. Tu nastopajo trenirane skupine iz Štajerske, Belokrajine in Primorja. Film nas tudi popelje v kraje, iz katerih prihajajo ti fantje in dekleta, namreč v Belokrajino, v Prlekijo, v mariborsko podeželje. Po festivalu se podamo na fletno Gorenjsko in si ogledamo iz čolna biser slovenske zemlje — prekrasni Bled. Divimo se naravnim krasotam penečega se Vintgarja; pomudimo se malo v Škofji Loki, v okolici Kamne gorice in Brda; obiščemo smučarske tekme na Planici in sapa nam zaostaja, ko sledimo poletu človeških "ptic" iz vrha skalalnice stotine metrov v dolino.

Ponovno se povrnemo v Prekmurje ob času žetve in mlave, nato pohitimo k "suhemu" Cerkljanskemu jezeru in se čudimo ti naravni uganki.

Na Dolenjskem baš žanjejo visoko rž in rumeno pšenico, ko se peljemo preko Višnje gore, Stične in Trebnjeva proti Novemu mestu in Kostanjevici. Nazaj grede se trenutno ustavimo v okolici Žužemberka, nato pa krenemo proti ribenški dolini v Dolenjo vas, tu opazujemo lončarja, kako izdeluje majolke in lončičke, ki odzadaj piskajo.

Ogledamo si tudi rodovitno Dobropolje, Rašico in Velike Lašče.

Drugi del filma nam kaže žegnanje v Dravljah, običaje in cerimonije na pokopališčih v Novem mestu in Ljubljani na Vseh vernih duš dan; vidimo "belo" Ljubljano pod snežno odejo, kakor tudi v spomladanski krasoti, prizore na ljubljanskem trgu in na velesojmu. Občudujemo ponosnost prostovoljnih gasilcev, ki paradiirajo po mestu za časa svoje konvencije; opazujemo procesijo in pasijonske igre v stadionu ob priliki kongresa Kristusa Kralja, in končno ljubljanski — Tivoli.

Videlo se mi je potrebno ta opis ponoviti, ker vem, da ga ni čitateljstvo Enakopravnosti še čitalo. Skupna društva S. S. P. Z. v Clevelandu so podvzela korake, da se bo kazal ta najnovjši film tudi v naši metropoli.

(Dalje na 3. strani)

SEJA SLOVENSKE SEKCIJE
Jugoslovanskega pomožnega odbora

dne 10. maja 1941 v Clevelandu, Ohio

Vincent Cinkar otvoril sejo ob 9. uri dopoldne v starem soplehju S. N. Doma na St. Clair Ave. Navzoči so sledeči: Vincent Cinkar za SNPJ; Janko N. Rogelj za ABZ; Josip Zalar za KSKJ; John Gornik za SDZ; Josephine Erjavec za SZS; Vatro J. Grill za SSPZ, ki izjavlja, da omenjeno organizacijo zastopa neuradno, in istotako Johanna Mervar za SZS.

Br. Grill je pozvan, da sprejme sestavo zapisnika te seje, ki to nalogo sprejme.

Predlagano je in sprejeto, da se zadnje imenovana prizna formalno kot zastopnika omenjenih organizacij, ki sta se obe izrekli za sodelovanje s slovensko sekcijo Jug. pomožnega odbora.

Br. Zalar prečita pismo Leo Jurjovca iz Chicaga od SZS, v katerem sporoča, da se mu iz tehtnega vzroka ni moglo udeležiti današnje seje, ter tudi izraža željo, da se z organiziranjem narodnega odbora za pomožno akcijo počaka, dokler ne bodo organizirani centralni odbori širom Amerike. Pismo se vzame na znanje.

John Ermenc od Jugoslovanske podpore zveze "Sloga", Milwaukee, Wis., je tudi pismo od sporočil br. Zalarju, da mu ni moglo priti na to sejo, in sicer radi oddaljenosti in pa ker je "Sloga" za naslednji dan, 11. maja, skicala v Milwaukee. Treba je, da se izognemo vsemu, kar bi utegnulo povzročiti razdor med nami glede te pomožne akcije.

Br. Rogelj poroča, da je br. Molek tudi njemu kot direktorju publicitete za slovensko sekcijo JPO poslal kopijo tega pisma in da se z njegovo vsebino popolnoma strinja.

V istem smislu se izraža br. Zalar, ki izjavlja, da je do enakega zaključka prišel že na shodu. Želi, da se ta seja formalno izreče za stališče v smislu Molkovega pisma.

Br. Cinkar je istega mnenja. Poroča, da je bil telefonično klican, da bi prevzel predsedstvo shoda, ki se je vršil 2. maja v Chicagu, na kar pa je moral odgovoriti, da tega ne more storiti, ker sklicatelji shoda se niso poprej posvetovali niti z odborom slovenske sekcije JPO niti z nobenim pooblaščenec SNPJ.

Br. Zalar izjavlja, da je br. Molk takoj pismeno odgovoril, da se strinja s sentimentom, izraženem v njegovem pismu in da bo na prvi seji slovenske sekcije priporočal, da se tako stališče formalno odobri.

Br. Cinkar je mnenja, da moramo strogo paziti, da se naša pomožna akcija ne bo izdružila za kake politične namene. Naša akcija je religiozna in mora tako ostati. Uradni predstavniki Jugoslavije lahko nastopajo na shodih odkrito političnega značaja, ampak kjer se takim priredbam skuša dati religiozno lice, je naša dolžnost, da se držimo proč.

Stavljen, potrjen in soglasno je sprejet predlog, da slovenska sekcija JPO se drži proč od priredb katerega koli političnega značaja in vrši svoje delo strogo v mejah pomožne akcije.

Obširno poročilo poda Janko N. Rogelj kot zastopnik slovenske sekcije JPO odbora na seji zastopnikov Hrvatske bratske zajednice, Srpskega narodnega saveza in srbske organizacije "Jedinstvo", ki se je vršila v strinju s tem, da se vloži prošnja za tozadevno dovoljenje,

katji ako Srbi in Hrvatje smatrajo za potrebno imeti taka dovoljenja, je umestno, da ga dobimo tudi Slovenci. Br. Zalar pripominja, da ima že nekaj denarja na rokah, da pa si tega ne upa razglasiti, dokler nimamo uradnega dovoljenja od State Departmenta.

Stavljen je predlog, potrjen in soglasno sprejet, da se v State Departmentu vloži prošnja za tozadevno dovoljenje, izdano na ime slovenske sekcije Jug. pomožnega odbora.

Br. Zalar nato prečita pismo, katerega je prejel od br. Ivana Molk, urednika glasila SNPJ, z ozirom na shod, ki se je vršil v Chicagu dne 2. maja. V njem je izraženo mnenje, da je imel dotični shod preveč uradno in režimske lice, manjkalo pa mu je demokratične gorkote, vsled česar so se Slovenci, ki so se ga udeležili, čutili tuje. Dobro je le, da s sklicanjem in vodstvom shoda naše organizacije niso imele stike in torej tudi niso zanj odgovorne. On, br. Zalar, je napravil dobro potezo, ker je v svoj govor vpletel izjavo slovenske sekcije, ker je s tem dal shodu vsaj nekoliko demokratične barve. Taki shodi med nami niso zaželjivi, kajti, akoravno je namen dober, se na ta način lahko pokvari veliko dobre volje. Njegovo priporočilo je, da se odbor slovenske sekcije drži proč od takih oficijoznih in ceremonijalnih afer.

Treba je, da se izognemo vsemu, kar bi utegnulo povzročiti razdor med nami glede te pomožne akcije.

Br. Rogelj poroča, da je br. Molek tudi njemu kot direktorju publicitete za slovensko sekcijo JPO poslal kopijo tega pisma in da se z njegovo vsebino popolnoma strinja.

V istem smislu se izraža br. Zalar, ki izjavlja, da je do enakega zaključka prišel že na shodu. Želi, da se ta seja formalno izreče za stališče v smislu Molkovega pisma.

Br. Cinkar je istega mnenja. Poroča, da je bil telefonično klican, da bi prevzel predsedstvo shoda, ki se je vršil 2. maja v Chicagu, na kar pa je moral odgovoriti, da tega ne more storiti, ker sklicatelji shoda se niso poprej posvetovali niti z odborom slovenske sekcije JPO niti z nobenim pooblaščenec SNPJ.

Br. Zalar izjavlja, da je br. Molk takoj pismeno odgovoril, da se strinja s sentimentom, izraženem v njegovem pismu in da bo na prvi seji slovenske sekcije priporočal, da se tako stališče formalno odobri.

Br. Cinkar je mnenja, da moramo strogo paziti, da se naša pomožna akcija ne bo izdružila za kake politične namene. Naša akcija je religiozna in mora tako ostati. Uradni predstavniki Jugoslavije lahko nastopajo na shodih odkrito političnega značaja, ampak kjer se takim priredbam skuša dati religiozno lice, je naša dolžnost, da se držimo proč.

Stavljen, potrjen in soglasno je sprejet predlog, da slovenska sekcija JPO se drži proč od priredb katerega koli političnega značaja in vrši svoje delo strogo v mejah pomožne akcije.

Obširno poročilo poda Janko N. Rogelj kot zastopnik slovenske sekcije JPO odbora na seji zastopnikov Hrvatske bratske zajednice, Srpskega narodnega saveza in srbske organizacije "Jedinstvo", ki se je vršila v strinju s tem, da se vloži prošnja za tozadevno dovoljenje,

(Dalje na 3. str.)

ŠKRAT

No, ja, v tole kolono bodo sedaj pa možki zijali. Zadnji teden sem zvedel, kako se reče tistemu, kar ženske nosijo malo višje kot korset. Reče se "brezir", po slovensko držalnik. Ne ki rojak je hotel spraviti svojo ženo v ravnotežje, ali bi rekel v dober nasme, pa je šel kupovat. Mogoče je bil pri Grdin Beauty Shoppe. Ko so ga vprašali, kako velikega želi (what size), je rekel tako velikega kakor je moja ... pest.

Če se napravi banket, naj se napravi takega kakor ga je napravilo društvo "Nanos" št. 266 S. N. P. J. zadnje nedeljo na zapadni strani mesta. Kokoši so šle z nami domov, oče društva Mr. Simič, me je peljal prav na St. Clair Ave. V kuhinji so imele glavne vloge Mrs. Mary Ivančič, Josephine Bizjak in Mary Mavser. Hvala lepa za postrežbo, pravim.

Takole se je nalagal dohtar Stare, tisti, ki prodaja Andyja Kavčnikp žavbe za obtiske, da je bilo zadnjč tako mrzlo v Colinwoodu, ko je spal na nekem porču, da so pred polnoči hodile okrog njega mačke in nuzlizale roke. Na drevju so mrzle tičile ter so padali trdi z drevja in mačke so jih kar pobirale. Ko je zjutraj gospodinja vstala, je šla pogledat v garažo in videla je, da je tam zmazrjen pes, a dohtar Stare je pa samo v noge malo ozebel.

Stavim, da bo pri mojem štartu več žensk kakor pa možkih. Na Slovenski dan v Euclidu. Korsete homo pa imeli za ženske in za moške.

Joe Pograbi

Star prijatelj se povrnil

Ljudje, ki pijo samo na jabolčje žganje, se veselo novice, da je zopet v prometu njih stari in zanesljiv prijatelj, Old Jordan, tisto staro Jordan Kentucky čisto burbonsko žganje.

Old Jordan je staro žganje, katero so zopet dobili za prodajo v državnih trgovinah v Ohio. Vsi se bodo tega žganja spominjali, ker je lahak za uživanje. Old Jordan si je od svojega začetka pred 100. leti obdržal priznanje kot čisto žganje najboljšiše kakovosti.

Ko si boste v državnih trgovinah za žganje kupovali pijaco, ne pozabite na starega prijatelja "Old Jordan," ki je zanesljivo, okusno žganje, in se ga dobijo v Ohio, Michigan, Floridi, Oregonu, West Virginiji in Georgiji.

Podružnica št. 5, Slovenska moška zveza

Pozivam članstvo, da od sedaj naprej ne bom pobiral asessmenta v Slov. Nar. Domu. Tem potom naznanjam vam, da bom pobiral asessment na domu, 1140 E. 60 St. na 23. maja, od 5. ure naprej. Vhod od zadaj. Prosim vas tudi, da prinesete vse stare knjžice in dobili boste nove.

Frank Suhadolnik, tajnik

» GLAŠATE V «
"ENAKOPRAVNOSTI"

Služba Slovenske sekcije Jugoslovanskega pomožnega odbora

(Dalje s 2. strani)
 Prečita poročilo, katero je po-
 dotični seji. Dotično poro-
 se glasi:
 "Da boste vi zastopniki srb-
 Jugoslovani, zastopniki ju-
 goslovanskih bratskih podpornih
 organizacij v Ameriki!"

Prisel sem med Vas kot za-
 pisnik in pooblaščenec Jugo-
 slovanskega pomožnega odbora,
 Slovenske sekcije, organizira-
 na v Chicagu 19. aprila, 1941.
 Jugoslovanski pomožni odbor
 pri sledenju slovenske pod-
 organizacije: Ameriška
 zveza, Jugoslovanska
 zveza, Kranjska, Kranj-
 slovenska katoliška jednota,
 Slovenska narodna podpora
 zveza, Slovenska svobodomi-
 podporna zveza, Zapadna
 zveza in Slovenska
 zveza, ki predstavljajo
 235 Slovencev, odnosno Ju-
 goslovancev v Združenih državah
 Kanadi. Temu odboru se pri-
 ključuje tudi Slovenska dobro-
 zveza v Clevelandu, Ohio.
 Zastopniki slovenskih pod-
 organizacij so podpisali
 izjavo, v kateri vabijo
 sodelovanje vse hrvatske in
 srb-slovenske organizacije v
 Ameriki, ki bi na
 način obvestili svoje član-
 v Ameriki. Vsi ti osred-
 bi se lahko sešli k
 temu posvetovanju ter u-
 vse potrebno, da Srbi,
 v Sloveniji skupno na-
 mo kot Jugoslovanski po-
 odbor v Ameriki, kot nam
 ločuje podana izjava, ki
 glasi: (Izjava vam je vsem
 zato je ne bom še enkrat

prečitani izjavi so se srb-
 hrvatski zastopniki izja-
 da se strinjajo z našo iz-
 javo. Mi Slo-
 smo združeni za odpo-
 moč Jugoslaviji, mi hočemo na-
 pred ameriški javnost
 — Jugoslovani. Ali ste
 avljeni tudi Vi, za-
 ki hrvatskih in srb-slo-
 venskih organizacij storiti isto
 jeklene preiskušnje naše-
 vega in čistega bratstva
 monosti? Naša rojstna domo-
 je pregažena in poteptana,
 ameriška Jugoslavija pa
 od zaščito lepe in spošto-
 ameriške zastave vstaja in
 da ne ugasne plamen ju-
 goslovanske prostosti in svo-
 na svobodnih ameriških
 dokler ga ne zanesemo zo-
 našo rodno domovino s
 boji boriteljev za svetovno
 kratico.

Zato se mi zastopniki
 soglašamo, da vse tri sek-
 cije Jugoslovanskega po-
 možnega odbora v Ameriki
 na skupnem sestanku izvo-
 limo centralni odbor, ki bo
 začrtal vse smernice in
 pota v soglasju sprejetih
 izjav Srbov, Hrvatov in
 Slovencev, ki so bile že
 objavljene v jugoslovans-
 kih časopisih v Ameriki,
 ki podpirajo jugoslovansko
 akcijo, ki je v soglasju s
 principi in delom ameriške-
 ga ljudstva.

Pozivamo slehernega Ju-
 goslovana v Ameriki in
 Kanadi, da gmotno in mo-
 ralno podpre naše plemen-
 ito gibanje za odpo-
 moč in svobodenje naših krvni-
 bratov in sester v naši ro-
 dni zemlji onkraj morja.
 Pozivamo in svarimo na-
 še jugoslovansko ljudstvo
 v Ameriki, da so lojalni in
 pripravljeni doprinesiti
 vsakdanje in potrebne žrt-
 ve Združenim državam a-
 meriškim, ki so stopile na
 branik za svobodo in de-

demokracijo vsega sveta, med
 katerimi je danes tudi naša
 stara domovina — Ju-
 goslavija. Vsaka pomoč in
 žrtvovanje, katero dopri-
 nesemo v pomoč Ameriki,
 je tudi delna pomoč naš-
 šim zaslužnim bratom in
 sestram v domovini.

Ponovno pozivamo vse
 jugoslovansko časopisje v
 Ameriki, da naglašajo naš-
 šo dobrodelno akcijo, po-
 zivamo in kličemo vse one
 Jugoslovane, ki zavzemajo
 odlična in odgovorna me-
 sta naših srb-slovenskih, Hrvat-
 skih in slovenskih institucij,
 da žrtvujejo in dopri-
 našajo svoje moči na, al-
 tar skupne in velike jugo-
 slovanske ideje, ki stremi
 po svobodi, in demokraciji
 jugoslovanskega človečanstva.

V tem delu, imenu in
 znamenju naj bo naša zma-
 ga, naša svoboda in de-
 mokracija.

Br. Rogelj dalje poroča:
 Rezolucija je bila v principu
 sprejeta, istotako je bila spre-
 jeta rezolucija, ki je v detaljih
 narekovala, kako naj vodi po-
 sle centralni odbor Jugoslovans-
 kega pomožnega odbora v A-
 meriki. Te dve rezoluciji bosta
 danes zopet predloženi zboru-
 vanju ter boste lahko sami zo-
 pet sodili.

Stavljen, podpiran in sprejet
 je predlog, da se predloženo re-
 zolucijo sprejme od strani slo-
 venske sekcije ter kot tako pre-
 nese na skupno sejo.

Srbski in hrvatski zastopniki
 so na seji 26. aprila hoteli, da
 bi jaz imenoval pet zastopnikov
 iz slovenske sekcije v centralni
 odbor. Tega jaz nisem mogel

centralni jugoslovanski pomož-
 ni odbor. Mnenje ostalih je, da
 se to lahko prepusti seji jugo-
 slovanskih organizacij, ki se
 vrši danes v Clevelandu.

Ker je s tem dnevi red iz-
 črpan, br. Cainkar sejo zaklju-
 či, nakar zastopniki slovenske
 sekcije JPO odbora odidejo na
 sejo zastopnikov skupnih jugo-
 slovanskih organizacij v Zed.
 državah, ki se ima otvoriti ob
 10. uri dopoldne v novem po-
 sloppju S. N. Doma.

Vincent Cainkar, predsednik;
 Vatro J. Grill, zapisnikar.

Urednikova pošta
 (Dalje s 3. strani)

Zveza ga je dobila iz stare do-
 movine lansko jesen, zato vem,
 da je najnovejši in zadnji film
 iz še obstoječe Jugoslavije. Ako
 vam je ljuba domovina, gotovo
 si boste vzeli čas in prišli v pe-
 tek večer dne 23. maja v Slo-
 venski narodni dom na St. Clair
 loči slovenske zastopnike za Ave.

sejo br. Rogelj.

Br. Cainkar vprašuje, da li
 bi bilo umestno, da ta seja do-
 loči slovenske zastopnike za Ave.

sejo br. Rogelj.

sejo br. Rogelj.

centralni jugoslovanski pomož-
 ni odbor. Mnenje ostalih je, da
 se to lahko prepusti seji jugo-
 slovanskih organizacij, ki se
 vrši danes v Clevelandu.

Ker je s tem dnevi red iz-
 črpan, br. Cainkar sejo zaklju-
 či, nakar zastopniki slovenske
 sekcije JPO odbora odidejo na
 sejo zastopnikov skupnih jugo-
 slovanskih organizacij v Zed.
 državah, ki se ima otvoriti ob
 10. uri dopoldne v novem po-
 sloppju S. N. Doma.

Vincent Cainkar, predsednik;
 Vatro J. Grill, zapisnikar.

Urednikova pošta
 (Dalje s 3. strani)

Zveza ga je dobila iz stare do-
 movine lansko jesen, zato vem,
 da je najnovejši in zadnji film
 iz še obstoječe Jugoslavije. Ako
 vam je ljuba domovina, gotovo
 si boste vzeli čas in prišli v pe-
 tek večer dne 23. maja v Slo-
 venski narodni dom na St. Clair
 loči slovenske zastopnike za Ave.

sejo br. Rogelj.

Br. Cainkar vprašuje, da li
 bi bilo umestno, da ta seja do-
 loči slovenske zastopnike za Ave.

sejo br. Rogelj.

sejo br. Rogelj.

sejo br. Rogelj.

sejo br. Rogelj.

sejo br. Rogelj.

sejo br. Rogelj.

sejo br. Rogelj.

sejo br. Rogelj.

sejo br. Rogelj.

sejo br. Rogelj.

sejo br. Rogelj.

sejo br. Rogelj.

sejo br. Rogelj.

Pričetek kazanja slik bo toč-
 no ob 8. uri zvečer v avditori-
 ju Slovenskega narodnega do-
 ma, po predstavi bo pa v spod-
 nji dvorani malo zabave za mla-
 de in stare. Tudi okrepčila ne bo
 manjkalo, ne za žejne, in ne za
 lačne. Vstopnina bo samo 25c
 za odrasle in za otroke pa 10c.
 To je samo za pokritje stroškov.

Odbor Skupnih društev S. S.
 P. Z. vas vabi, da se udeležite v
 polnem številu, ker potem ne bo
 kmalu take prilike videti vaše
 rojstne kraje pred razsulom Ju-
 goslavije.

še enkrat vsi v petek večer v
 Slovenski narodni dom, na St.
 Clair Ave.!

W. C.

**Prav malo rabljene električ-
 ne ledenice se dobijo po
 \$19.00**

Zakaj bi kupovali led, ko imate
 tu priliko kupiti električno
 ledenico.

819 E. 185 St.
 6104 St. Clair Ave.

POZOR -- BASEBALL FANS!

Ko se v petek večer ali kadarkoli udeležite baseball
 igre v stadionu, parkajte svoj avto pri

SUNOCO STATION
E. 9th in Lakeside Ave.

Takoj po igri se lahko odpeljete, brez vsakršnega
 čakanja. Cena ista kot za parkanje pri stadionu.

Čez teden ko imate kak opravke v mestu, parkajte
 avto pri nas. Akō kupite gazolin, imate prosto
 parkanje.

Se priporočam. FRANK BIRTIC

FORMALNA OTVORITEV
Hecker Tavern

1194 E. 71 St.
 se vrši v SOBOTO, 24. MAJA, 1941

Suštaršič in Hribar, lastnika

Vabimo vse prijatelje in znance, da nas v obilnem
 številu posetite. Postregli bomo s fino kokošjo večer-
 jo. Imeli bomo tudi fino pivo, vino in žganje. V
 zabavo bo igrala fina godba.

KOLIKO STORITE ZA
CANKARJEV GLASNIK?

Če ste res napredni, pokažite to tudi z de-
 njem. Cankarjev glasnik je napredna delavska
 kulturna revija za leposlovje in pouk. Priporočite
 svojemu prijatelju ali znanu, da si jo naroči.
 Za obstoj in napredek izobraževalnega časopisa
 je potrebno sodelovanje vseh, ki so za napredek!

Cankarjev glasnik potrebuje zastopnikov,
 posebno še izven Clevelanda. Priglasite se! Pišite
 upravnistvu, ki bo rade volje dalo vsa pojasnila.
 Naslov: 6411 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

**Naročilna nakaznica na Cankarjev
 Glasnik**

IME: _____
 NASLOV: _____
 Zastopnik: _____
 Plačal \$ _____ Dne _____ 19 _____

NOVICA...

ki jo izveste bo gotovo zanimala tudi
 druge. Sporočite jo nam pismeno ali pa
 pokličite Henderson 5311 — HENDER-
 son 5312.

**Lahko jo sporočite našim
 zastopnikom ---**

JOHN RENKO
 955 East 76th Street

JOHN STEBLAJ
 1145 East 169 Street KEmore 4680W

JOHN PETERKA
 1121 East 68 Street ENdicott 0653

SLOV. DEL. DOM
 15335 Waterloo Rd.

priporoča:

**Kegljišča in balinarske
 prostore**

Točilnica:

**Vsak petek se servira okus-
 no ribjo pečenko**

Godba in ples

**Vsako soboto imamo najete
 izvežbane godbenike**

**Domača zabava za vse
 PODPIRAJTE SVOJO
 USTANOVNO!**

SAMOSTOJNO DRUŠTVO

LOŽKA DOLINA

Uradniki za leto 1941 so sle-
 deči: predsednik Frank Baraga,
 7702 Lockyear Ave.; podpred-
 sednik John Krasovec; tajnik
 Frank Bavec, 1097 East 66 St.
 Henderson 9183; blagajnik in
 zapisnikar John Leskovec, 13716
 Darley Ave.; nadzorniki John
 Mlakar, John Lokar in John
 Sterle.

Seje se vršijo vsako tretjo
 sredo v mesecu v S. N. Domu,
 št. 4 staro poslopje. Društvo
 sprejme nove člane od 16 let
 do 45 let s prosto pristopnino
 ter zdravniško preiskavo.

Društvo plača \$200.00 smrt-
 nine in \$7.00 na teden bolniške
 podpore za \$1 mesečnine. Za
 sprejem ali pregled novih čla-
 nov so vsi slovenski zdravniki.
 Za nadaljne informacije se
 obrnite na društvene odbornike.

**STAYS SILENT...
 LASTS LONGER**
*...and look at the
 low price tag!*

**NIZKA CENA
 144.50**

NO MOVING PARTS in the
 freezing system means:
 PERMANENT SILENCE
 CONTINUED LOW OPERATING
 COST
 FREEDOM FROM WEAR
 SAVINGS THAT PAY FOR IT

NOVA 1941 LEDENICA NA PLIN
 vam daje famozno Servel tišino...

PO NEZNATNI CENI!

TO JE VASA PRILIKA, da si
 nabavite avtomatizirano ledeni-
 co, ima sistem za mrzlo to
 brez premikajih se delov... po
 ceni, ki jo hočete plačati. Vaša
 prilika da dobite TRAJNO Servel
 tišino: proste obrabe, stalno nizko
 ceno za vzdržavo! Vaša prilika, da
 se veselite moderne kraskote, mno-
 gih posebnosti za udobnost in pri-
 hrank! Zgledite se še danes pri
 nas in si oglejte VASO Servel
 ledenico!

Stays silent... lasts longer
SERVEL
 ELECTROLUX
GAS
 REFRIGERATOR

**NORWOOD APPLIANCE &
 FURNITURE CO.**

6104 St. Clair Ave. 819 E. 185 St.

LAHKA MESEČNA ODPLAČILA

HAIR-BREADTH HARRY

FRANCE BEVK

KRIVDA

LJUDSKA POVEST

Tako kličejo vročičnega otroka, ki se ne more prebuditi, a blede in plaka v sanjah. Jože se ni predramil, le glavo je okrenil, nato je znova strmela v prazen nič, nekam skozi steno ... Igral je dalje ...

Tedaj je postal Brdar pozoren. Dvignil se je, se pijano zazibal, zgrabil Julko za roko in jo je potegnil proč. Stopil je pred Jožeta, ga gledal nekaj trenutkov naravnost v oči, nato ga je stresnil za roko.

"Jože! Ali si ponorel?"

Roka, ki jo je Brdar stresel, je zatrepetala, omahnila, harmonika je zajela in utihnila. Jože se je ozrl in zagledal strica.

V trenutku se je predramil iz napetosti, padel iz višin bolesterne zamane in se zavedel. V splošni tiholetni mu je bilo iznenada jasno, da sedi v krčmi med ljudmi, ki se zabavajo z njegovo godbo, da ni pijan, ker se ga ne prime vino. To spoznanje ga je tako zadelo, da ga je požgal srd po vsem telesu. Dvignil je harmoniko in jo je tresel ob tla. Z viška je skočil nanjo in jo je tepal, da mu je hrestala pod nogami.

"Tu imate, hudiči! Tu imate!"

Navzočni so onemeli. Se Brdar je stal prepaden pred njim. Slišati je bilo le zamolkle ječanje iz Jožetovega grla, kakor da renči zver v njem. Stal je na razvalinah svoje harmonike in krčevito stiskal pesti.

Tedaj so se odprla vrata. Na pragu je stal Tkalec. Nihče ni opazil, da mu je obraz nenavaden, da mu čudno gledajo temne oči.

"Veselite imate?"

"Saj vidiš, kakšno," je pokazal Brdar na razbito harmoniko pod Jožetovimi nogami.

Tedaj, ko se je pozornost navzočih obrnila na došleca, je Jožeta popustila besnost. Smrtna utrujenost mu je legla v ude. Prestopil se je, sedel na klop, glavo je sklonil na prsi, roke so mu visele ob životu.

Tkalec ni odmaknil oči od fanta. Njegovo vedenje je navzočim vzbudilo sum, da pri-

naša nekaj posebnega.

"Kaj pa je, oče?" je vprašala Julka.

"Kaj da je?" se je brkati mož ozrl po obrazih. "To je, da imajo pri Streharju mrliča. Nekdo je zaklal hlapca ..."

Vsem hkrati se je izvil vzklík groze in začudenja.

"Kdo ga je?" je jeknila Julka.

Tkalec ji ni odgovoril. Ni bilo treba. Vsi hkrati so zastremeli v Jožeta, ki je bil tedaj kot predramljen iz omotice dvignil glavo. S pogledom je prebiral obraze, oči so mu gorele.

"Kaj tako zijate?" jih je vprašal zamolklo, hripavo. "Izročite me orožnikom! Saj vam ne bom ubežal. Izročite me orožnikom!"

Nihče ni rekel besede ne se ga doteknil. Strmeli so vanj nepremični ko sohe.

TRETJI DEL

Bilo je proti večeru. Po ulicah so že gorele luči, ko so od Na postaji so se ljudje stiskali v rožniki prijeli Jožeta v mesto, gruče in ga gledali. Prva omotica ga je bila že minila, prva groza se je razkadila ko dim. Vdal se je topi brezbriznosti, kakor do smrti izmučen človek, ki mu vse na svetu nič več ni mar. Iz te ravnodušnosti ga je predramilo sramovanje pred ljudmi. Ukljenjen na rokah se je spotaknil na pločniku, wa bi bil kmalu padel. S koncem očesa je ujel debelo žensko, ki je sklenila roke, zajela sape in jeknila tako globoko, kakor da je uzrla na njegovih licih svežo kri.

Jek ga je zadel, da je za trenotek dvignil glavo. Drobno, bolesterno mu je spreletelo dušo, kakor da je skozi oči te ženske zagledal svoje dejanje. Naglo je stopil mimo nje, požrl sramovanje in samoočitje, se znova vdal topi brezbriznosti, lenobni omami duše in telesa. Potisnili so ga v kočijo, vrata so se zaprla.

Voz se je rahlo potresal po sveže nasuti cesti med redkimi hišami, pod svetilkami, ki so bile vsevidlj gostejše, gostejše tudi hiše. Uzrl je mladeniča in

mladenko, ki sta se sprehajala vzdolž drevoreda in se ljubeče naslanjala drug na drugega. Opri je glavo na rob okna in gledal v tisto lepo, sumno in tuje življenje. V gospode, ki so nosili večerne časnike; v gospe in gospodične, ki se jim je nekam mudilo z zavitki v rokah. Izložbe so sijale ko oltarji. Zdaj pa zdaj je pridiral avto in izginil v dolgi ulici. Pred kinom je brnel zvonček. Velika kavarna s stebri in z zlatimi okraski je bila vsa v lučih ko cerkev o polnočnici. Odnokod, tik nad glavom, se je oglasil zvon. Jože cerkve ni videl, a mogočni glasovi zvana so za nekaj trenutkov pokrili šum mesta. Vozili so se ob dolgem, sivem zidu, dospeli v ozko ulico, v gnečo ljudi, ki je polagoma uplahlila in se izgubila ko voda v pesku. Trgovine so izginile, ob straneh so stale mrtve hiše.

Ta pogled je Jožeta zamamljal. Kolikokrat si je v sanjah želel v mesto, v to svetlo, mrzlično življenje, ki se prav za prav začne šele zvečer. Le enkrat je bil pogledal v ta sijaj, takrat le mimogrede, a se mu ni zdel niti zdaleč tako omamen kot v tistih trenutkih. Sedaj, ko je ukljenjen neizprosno bežal mimo njega in se ni smel ne mogel niti za minuto pomuditi s pogledom, se mu je zdelo vse stokrat rajsko.

Brezbriznost se je umaknila

V najem

se odda stanovanje s 5 sobami spodaj in eno sobo zgoraj; gorokota na vodo. Poizve se med 4. in 5. uro popoldne na 1058 E. 69 St. Odda se samo družini z odraslimi osebami.

Izkušena

strežnica dobi delo. — Zglasiti se je na 3966 St. Clair Ave.

Hribar Beer Barrel Inn

16000 Waterloo Rd
Ribe vsak petek in kokačka večerja vsako soboto. — Fina godba. — Se priporočamo.

V najem

se odda stanovanje s 3 sobami in vsemi udobnostmi. Odda se mirnim ljudem brez otrok ali pa ženskam. — Stanovanje dobi se opremo ali brez. — Tu stanuje samo gospodar. Vpraša se na 1357 East 171 St., pri St. Clair poulični.

neki bolečini v sre. Čez dan si je bil v duhu že zamislil leta, ki mu je spreletela telo, postal je bodo hušknila mimo njega. Tedaj pa je prvič občutil z brid-

kostjo, da ni svoboden. Vročina mu je spreletela telo, postal je nemiren. Kočija se je ustavila pred vi-

sokimi železnimi vrati. Ključ je notranjega poslopja, zavili po zaškrtal, polovica vrat se je kratkih stopnicah na ozek hodnik. Orožnik je Jožeta potisnil dolgem dvorišču so dospeli do pisarno.

V PETEK! SAMO EN DAN VELIKA RAZPRODAJA KONCEM MESECU pri THE MAY COMPANY

STATIONERY

The May Co. ... prvo nadstropje
LEATHER BRIEF CASES, raznovrstni vzorci, navadno \$5.00, sedaj 2.49
LEATHER PORTFOLIOS, se zapahnejo na vrhu, navadno \$3.95, sedaj 2.00
VIS-O-TOP DESK PADS, 19x24, rjavi in zeleni, navadno \$2.50, sedaj 1.25
NAMIZNE SVETILKE, črne in obrobjene z srebrno barvo, navadno \$1.50, sedaj 59c
PISALNI PAPIR v zaboji, srednje in navadne velikosti, posebnost 1.9c
WASTE BASKETS, omejena zaloga boljše vrste, po 39c do 79c
SCRAP BOOKS in albumi za slike, preje \$1.25, sedaj samo 59c
USNjeni PREDMETI, velika izbira, cene znižane na POLOVICO.

MOŠKE POTREBŠČINE

The May Co. ... prvo nadstropje Ontario
MOŠKE SRAJCE, navadni in boljši vzorci, premetane 79c
MOŠKE "FULL DRESS" SRAJCE, malo zamazane, preje \$2.50 in \$3.00, sedaj 1.49c
MOŠKE KRAVATE, izbira od naše boljše zaloge, posebnost 49c
MOŠKE NARAMNICE, znanega izdelka, navadno \$1.00, sedaj 59c
MOŠKE PAZAME, Faultless No-Belt in drugi izdelki, \$2.00 in \$2.50 vrednosti 1.69
MOŠKI JOPICI, izvrstni coat vzorci, navadno \$2.95, sedaj 1.69
MOŠKE NOGAVICE, bele ali temne barve, kratke ali dolge, preje 35c in 50c
MOŠKE NOGAVICE, svilene ali lisle, preje po \$1.00 par, sedaj 49c
MOŠKI FINI ROBCI, beli in z barvanimi robi
MOŠKI ROBCI s začetnimi črkami, beli in na roke obrobjeni, 50c preje 29c

LUGGAGE

The May Co. ... drugo nadstropje
PULLMAN CASES, čedni platneni, \$10.95 vrednosti 6.95
MEN'S TWO-SUITER, težke kakovosti, usnjene, preje 22.95, sedaj 14.95
ZIPPER BAGS iz finega "pigskin", redna \$9.95 cena, vsi po 6.95
WOMEN'S WARDROBE CASE, navadno \$12.95, znižano na 8.95
FITTED VANITY CASE, lepi vzorci, lepo umerjeni, \$13.95 vrednosti 8.95
ZABOJI ZA KLOBUKE IN CEVLJE, različni vzorci, preje \$9.95, po 5.95

DRUGS and TOILETRIES

The May Co. ... prvo nadstropje
MARY PICKFORD ROUGE, regularno 60c, sedaj 19c
MARY PICKFORD SKIN FRESHENER, preje 60c sedaj 15c
SCHRATZ BATH SALTS, 24 oz. steklenice, rez. 59c
SWISS PINE NEEDLE BATH OIL, 16 oz., regularno \$1.50, sedaj 69c
SPOONER BUBBLE BATH, poln zaboj, 1 funt preje 39c
CORDAY'S FLORAL COLOGNE, različni vonji, \$1.25 vrednost 49c
LADY ESTHER FACE POWDER, ne bomo več imeli v zalogi, preje 50c 21c-2 zaboja 41c
HONOLULU PERFUME, vojni raznih rož, 29c preje 15c-2 za 29c
COMPACTS, različni, preje 1.00 do 1.50 vrednost 29c
FACIAL TISSUES, zaboj s 150 komadi, 25c vrednost 10c
WOODBURY'S SHAMPOO, castile, cocanut ali tar, preje 50c 19c
YBRY LIPSTICK, preje 50c vrednost, vse barve 10c
FUTURO ABDOMINAL BRACE, regularna 2.39 vrednost, sedaj 1.00
GUMIJASTE ROKAVICE, za domačo rabo, preje 39c par 10c

BLOUSES and NECKWEAR

The May Co. ... prvo nadstropje
RAYON-CREPE, cotton broadcloth; pisane in navadne barve; različne mere in kroji, preje 1.19 89c
NECKWEAR; ovrtniki, vestice, bibs, yokes; nekoliko zamazani od premetavanja; preje \$2.00 do 2.25 1.29
NECKWEAR; organdy, pique, embroidered organdy in s čipkami; preje po \$1, sedaj znižano na 59c

Modern Beveled Mirrors

Originalna cena od 3.95 do 18.95

sedaj \$2 do \$10

Pristna "plate glass beveled" ogledala, popolni z "prestwood" ozadjem. Mere 18 inčev do 36x46 inčev. Ob krajih so malo odkrhnjena. V mnogih primerih se jih mti ne opazi.

Ogledala ... Sesto nadstropje

OBLEKA ZA DEKLICE

The May Co. ... drugo nadstropje
\$1 do \$2 BLUZE, middies, jopici za deklince 99c
1.15 do \$2 OBLEKE iz cotton in spun rayon blaga, mere za deklince 7 do 14 59c
8.95 do 10.95 SUKNJE, obleke in "sports", za deklince; 7 do 14 5.95
14.95 do 16.95 SUKNJE in SUITS; temno modre, navadne, modre, rozaste barve; za deklince 7 do 16 mere 8.95

Razprodali bomo predmete, kakršne ne bomo več imeli v zalogi.

Vrednosti od 2.00 do 50.00

Ročno obdelani modeli \$1 do \$25

V tej zalogi imamo vzorce za odelce, "scarfs" in prevlake za blazine.

Artgoods ... Četrto nadstropje

IZVRSTNO, ALI NE, DA SO NAMA DALI ELEKTRIČNE PREDMETE?

GOTOVO, SRČEK! SEDAJ IMAVA DOBER ZAČETEK.

Razveselite nevesto z električnimi predmeti!

Prav gotovo jo bodo razveselili—Električni predmeti ki jih imajo trgovine na ogled! Lepi so za pogledati, čedni, moderni kot današnji dan, praktični, trajni. Prihranijo čas, delo in denar, pripomorejo k udobnosti in zadovoljnosti.

Darila, ki jih boste s ponosom oddali

ELEKTRIČNI TOASTER—"pop-out" model. Avtomatično napravi toast, pri mizi. Zagotovi perfekten rezultat.

ELEKTRIČNI STEDILNIK—ako v resnici želite pravo darilo, je to darilo vseh daril! Nudi brezskrbno, lahko, čisto, varno in prvovrstno kuho. Pravo darilo, katero naj bi ga dali starši neveste ali ženina!

VID-OHRANJUJOČA SVETILKA—lepo izdelana, in znanstveno ukrojena, da nudi dovolj lahke, vid-ohranjajoče razsvetljave. Pomaga, da se veselje poročnega dne raztegne na prihajajoča leta.

ELEKTRIČNI ROASTER—omogoči popolnost pri kuhi na najboljši električni način. Nevesti nudi mnogo prednosti. Idealno darilo za "show-er"!

ELEKTRIČNA LEDENICA—Važna v kuhinji sleherne neveste. Darujte nevesti električno ledenico in ona se bo vaše dobrote spominjala vsaki dan skozi celo leto!

Oglejte si električne predmete

In mnogo drugih v trgovinah, kjer jih sedaj razkazujejo. So po cenah, ki se tjemajo z vašo denarnico! Napravite vašo izbero ZGODAJ! ELEKTRIČNI PREDMETI SO NAJBOLJ POPULARNI ZA DARILA ZA OBLETNICE.

The Electrical League

LAHKO JE BITI PREVARJEN

\$10,000 DA SE VIDI KAKO SE MOŠKI SPRAVI V MALO STEKLENICO ...

Na Angleškem se je v 17. stoletju pojavil oglaš, ki je naznanjal, da se bo v nekem znanem gledališču čarovnik spravil v steklenico. Fantovske so se prodajale po fantastičnih cenah. Gledalciše je bilo navdušeno, toda čarovnika ni bilo navzočega. Velikanska dehal je povzročila pravzaprav zmešnjavo. To je le en dokaz, kako lahko je biti prevarjen.

Z onimi, ki najboljše poznajo svoj Bourbon

JE
OLD JORDAN

KENTUCKY ČISTO BURBONSKO ŽGANJE

Ga ni boljšega "bourbon" žganja v katerikoli steklenici

Vzemite namig od onih, ki najboljše poznajo Bourbon—in pijte Old Jordan. Takoj, ko boste prvič pokusili ta Kentucky Straight Bourbon, boste spoznali, zakaj ga ima toliko ljudi najraje. V sestavi—v okusu—v celoti—v vsem je Old Jordan prvi. Kaplja za kapljo—požirek za požirkom—ni ga boljšega "bourbon" žganja! Pijte Old Jordan Kentucky Straight Bourbon in pili boste najboljše! OLD JORDAN DISTILLERY, INC., DEATSVILLE, KENTUCKY

OLD JORDAN

NI BOLJŠEGA "BOURBONA" V NOBENI STEKLENICI